

Právo a judikatúra v praxi

Výber z najzaujímavejších nových rozhodnutí súdov

Obsah:

1. **Nové dokazovanie pri rozhodovaní o zmene výživného**
Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 11CoP/7/2019 zo dňa 28. 5. 2019
2. **K nevere druhu ako k dôvodu pre vrátenie daru**
Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15Co/132/2018 zo dňa 22. 5. 2019
3. **Ak je správna žaloba elektronicky odoslaná v posledný deň lehoty a súdu je doručená až v čase 00:00 hod., ide o oneskorene podanú žalobu**
Uznesenie Krajského súdu Košice sp. zn. 5Saz/7/2019 zo dňa 15. 4. 2019
4. **K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. g) CSP**
Rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 24Co/231/2018 zo dňa 10. 4. 2019
5. **Ako bydlisko konateľov s. r. o. nemôže byť v obchodnom registri zapísaná len obec, aj keby to bolo v súlade s reálnym stavom**
Uznesenie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 8Cob/19/2018 zo dňa 16. 5. 2018
6. **Ku kvalite manželského vzťahu odôvodňujúcej priznanie nemajetkovej ujmy pri zásahu do súkromného života v dôsledku úmrtia jedného z manželov**
Rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 25Co/131/2018 zo dňa 16. 4. 2019
7. **K vzájomnému vzťahu všeobecnej správnej žaloby a správnej žaloby opomenutého účastníka a k nemožnosti ponechania výberu typu žaloby na súde**
Uznesenie Krajského súdu Žilina sp. zn. 30 S 139/2018 zo dňa 16. 4. 2019
8. **K vymedzeniu zásad poctivého obchodného styku a k aplikácii § 265 Obchodného zákonníka**
Rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13Cob/176/2017 zo dňa 30. 5. 2018
9. **K prítomnosti fyzickej osoby na pracovisku v kontexte predzmluvného vzťahu**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 3Asan/7/2017 zo dňa 31. 7. 2018
10. **K poznaniu spolupracujúceho podnikateľského právneho subjektu v spojení s požívaním právnej ochrany**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sžfk/5/2016 zo dňa 31. 7. 2018
11. **K určeniu účastníkov stavebného konania**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžk/15/2017 zo dňa 1. 8. 2018
12. **Ak splnomocnenie obsahuje okrem sídla advokáta osobitnú adresu pre doručovanie, považuje sa to za oznámenie inej adresy na doručovanie podľa § 106 ods. 1 CSP**
Rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 25CoPr/5/2017 zo dňa 27. 9. 2017
13. **K forme oznámenia orgánu verejnej správy o začatí, predmete, účele a dĺžke kontroly**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Asan/6/2018 zo dňa 31. 7. 2018
14. **Otázka pravosti podpisu je otázkou odbornou a súd ju môže riešiť výlučne postupom podľa § 206 alebo § 207 CSP**
Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 16Co/155/2017 zo dňa 19. 4. 2018
15. **Odkaz „v plnom rozsahu“ na prvoinštančné rozhodnutie vs. dovolacie dôvody**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo/40/2018 zo dňa 18. 7. 2018

1. Nové dokazovanie pri rozhodovaní o zmene výživného

Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 11CoP/7/2019 zo dňa 28. 5. 2019

Anotácia:

Krajský súd Trnava v predkladanom rozhodnutí na základe podaného odvolania posudzoval rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu matky na zvýšenie výživného a zároveň návrhu otca na jeho zníženie. Pri určení finálnej sumy výživného vychádzal prvoinštančný súd len z aktuálnych pomerov, ktoré neporovnal s pomermi existujúcimi pri poslednom rozhodovaní o výživnom.

Krajský súd Trnava na margo tohto postupu uviedol, že nové rozhodnutie o zmene výživného musí vždy vychádzať z porovnania so stavom v dobe posledného rozhodovania súdu o výživnom. Aj pokiaľ by výživné bolo naposledy určené dohodou rodičov, musí súd pri rozhodovaní o jeho zmene skúmať pomery, ktoré odôvodňovali jeho poslednú výšku; ak tieto pomery nie sú špecifikované v poslednom súdnom rozhodnutí o výživnom, treba obligatórne vykonať dokazovanie obsahom príslušného súdneho spisu. Ak by ani toto nebolo pre zistenie pomerov dostatočné, musí súd preukázať pomery inými spôsobmi (napr. výsluchom účastníkov či listinnými dôkazmi). Chýbajúce zistenie ohľadom pomerov, za ktorých bolo výživné určené naposledy, je dôvodom pre zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci prvoinštančnému súdu.

Právna veta:

Aj keď z pôvodného rozsudku nie je možné nijakým spôsobom zistiť, za akých pomerov bolo určené výživné naposledy, keďže tu došlo k dohode rodičov a jeho odôvodnenie pre svoju stručnosť nedáva na to odpoveď, napriek tomu vzhľadom na povahu konania je súd povinný zistiť skutočný stav veci a za týmto účelom vykonať aj také dôkazy, ktoré účastníci nenavrhl. Bude preto nutné postupovať tak, že súd vykoná dokazovanie nielen rozsudkom samotným, ale aj obsahom spisu a pokiaľ by ani tento spisový materiál neobsahoval potrebné informácie o pomeroch účastníkov, za akých došlo k uzavretiu dohody, potom neostane súdu iné, než vykonať aj v tomto smere stručné dokazovanie (výsluchom účastníkov, listinnými dôkazmi a pod.). Bez toho totiž porovnanie pomerov, ktoré tvorí základ pre vyslovenie záveru či sú dôvody na zmenu výživného alebo nie sú, nie je možné.

Právna oblasť: Civilné právo procesné, Rodinné právo

Právny inštitút: Dokazovanie, Výživné

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: § 78 ods. 1, 2 zákona č. 36/2005 Z. z.
§ 121 zákona č. 161/2015 Z. z.

2. K nevere druhu ako k dôvodu pre vrátenie daru

Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15Co/132/2018 zo dňa 22. 5. 2019

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v konaní o vrátenie daru. Toto iniciovala žalobkyňa po tom, čo svojmu bývalému druhovi darovala spoluvlastnícky podiel o veľkosti ½ na nehnuteľnostiach. K darovaniu došlo v situácii, keď žalobkyňa s obdarovaným žila v partnerskom vzťahu, viedli spoločnú domácnosť a starali sa o spoločné maloleté dieťa. Po uzatvorení darovacej zmluvy však obdarovaný spoločnú domácnosť opustil a nadviazal vzťah s inou ženou. V konaní však vyšlo najavo aj to, že výlučnou vlastníčkou nehnuteľností sa žalobkyňa stala aj z toho dôvodu, že to bolo výhodnejšie z hľadiska financovania ich nadobudnutia, na ktorom sa podieľal aj obdarovaný. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania uzavrel, že neveru obdarovaného nemožno v danej situácii považovať za dôvod pre vrátenie daru; žalobu preto zamietol.

Žalobkyňa sa odvolala s tým, že súd prvej inštancie dostatočne nezohľadnil skutočnosť, že ju obdarovaný opustil už 3 týždne po darovaní. Krajský súd Banská Bystrica však rozhodnutie potvrdil. Pre posúdenie, či sa obdarovaný neverou dopustil hrubého porušenia mravov, bola podľa súdu rozhodujúca skutočnosť, že žalobkyňa a obdarovaný neboli manželmi. Súd zdôraznil, že ak dvaja ľudia žijú vo voľnom partnerskom zväzku, nemôžu očakávať, že sa na nich budú vzťahovať rovnaké morálne kritériá, aké by platili pre manželov. Na základe uvedeného argumentu súd uzavrel, že nevera druhu či družky nie je hrubým porušením dobrých mravov zakladajúcim nárok na vrátenie daru.

Právna veta:

Prípadná nevera je porušením zákona v manželskom spoluzití, je aj sankcionovaná. Ak dve osoby žijú vo vzťahu mimo manželstva, nemôžu očakávať ochranu, ktorá je upravená v Zákone o rodine. Veď často práve z dôvodu vyhnutia sa povinnosti upraveným v Zákone o rodine muž a žena neuzatvoria manželstvo, keď už vopred kalkulujú s problémami pri rozchode, aby sa vyhli rozvodovému konaniu, majetkovým sporom. Manželský zväzok predpokladá trvalosť a zodpovednosť, vzťah druhu a družky je nezáväzný a voľnejší. Nevera medzi nemanželmi nemôže požívať takú ochranu ako v manželskom zväzku. Zákon pojem dobrých mravov spája s inými skutkovými okolnosťami založenými na skutočných morálnych hodnotách, čomu nasvedčuje aj bohatá judikatúra a prax súdov. Ak žalobkyňa zakladá svoje tvrdenia na tzv. partnerskej vernosti a v prípade jej porušenia odvodzuje v zmysle § 630 OZ nárok na vrátenie daru poukazujúc na porušenie dobrých mravov, nemožno s týmto tvrdením súhlasiť a priznať mu ochranu. V praktickej rovine teda ide o hrubé porušenie dobrých mravov napríklad vtedy, ak sa obdarovaný dopúšťa fyzického násillia, hrubých urážok a pod. voči darovci alebo členom jeho rodiny. Pokiaľ by súd prihliadol na výklad žalobkyne, potom by žalovaný bol v pozícii „rukojemníka“ vzťahu a nikdy by nemohol „opustiť“ žalobkyňu pre hrozbu straty bývania, majetku.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Vrátenie daru

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: § 630 zákona č. 40/1964 Zb.

3. Ak je správna žaloba elektronicky odoslaná v posledný deň lehoty a súdu je doručená až v čase 00:00 hod., ide o oneskorene podanú žalobu

Uznesenie Krajského súdu Košice sp. zn. 5Saz/7/2019 zo dňa 15. 4. 2019

Anotácia:

Rozhodnutie rieši situáciu, v ktorej posledný deň lehoty pripadol na deň 1. 2. 2019 (piatok). Žalobkyňa doručila správnu žalobu správne súdu elektronickou poštou dňa 2. 2. 2019 (sobota) o 00:00 hod.

Právna veta:

- I. Pre zachovanie lehoty na podanie odvolania (ale aj iného rozhodnutia vo veci samej) nie je rozhodujúci okamih odoslania e-mailu, ale okamih doručenia e-mailovej správy súdu, a to i keď sa tak stalo po úradných hodinách súdu. E-mailové podania a faxové podania zaslané po pracovnej dobe alebo v dňoch pracovného pokoja sa označia odtlačkom prezentačnej pečiatky s dátumom nasledujúceho pracovného dňa (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31. januára 2017, sp. zn. 2Obdo/12/2016).
- II. V predmetnej veci došlo k doručeniu napadnutého rozhodnutia žalovaného žalobkyňi dňa 02.01.2019. Od tohto dátumu začala plynúť lehota 30 dní na podanie správnej žaloby vo veci azylu proti rozhodnutiu žalovaného. Posledný deň tejto lehoty pripadol na deň 01.02.2019 (piatok). Žalobkyňa však doručila správnu žalobu správne súdu elektronickou poštou až dňa 02.02.2019 (sobota) o 00:00 hod., teda zjavne po uplynutí zákonnej 30 dňovej lehoty. Táto okolnosť je dôvodom na odmietnutie žaloby podľa § 98 ods. 1 písm. d) SSP.

Právna oblasť: Správne právo procesné

Právny inštitút: Lehoty, Doručovanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: § 98 ods. 1 písm. d), § 211 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z.

4. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. g) CSP

Rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 24Co/231/2018 zo dňa 10. 4. 2019

Anotácia:

Súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi určenú sumu.

Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že žalobca ako dodávateľ vystavil žalovanému ako odberateľovi faktúru, ktorou mu fakturoval pomocné práce na rodinnom dome. Vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že predmetný právny vzťah medzi stranami sporu bolo potrebné posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, keďže je založený spotrebiteľskou zmluvou, pretože žalobca pri uzatváraní a plnení zmluvy vystupoval ako dodávateľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Žalovaný podal odvolanie, v ktorom uviedol, že nie je možné jednoznačne vyvodiť, že zmluva o dielo bola uzavretá medzi účastníkmi v ústnej forme.

Právna veta:

Vo vzťahu k odvolaciemu dôvodu podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. g) Civilného sporového poriadku je treba ako prvoradé uviesť, že nepredstavuje reálnu vadu rozhodnutia v zmysle chybného procesného postupu súdu pri zisťovaní skutkového stavu a je daný len vtedy, ak vo svetle nových skutočností alebo dôkazov, nemôže obstáť súdom zistený skutkový stav. Prípustnosť tohto odvolacieho dôvodu je potrebné vnímať v spojitosti s ustanovením § 366 písm. d) Civilného sporového poriadku, podľa ktorého prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Ide najmä o skutočnosti a dôkazy, ktoré nastali (vznikli) po vyhlásení (vydaní) rozsudku súdu prvej inštancie, preto skutočnosti a dôkazy, ktoré tu boli v konaní pred súdom prvej inštancie a strana sporu ich neuplatnila, hoci len preto, že o nich nevedela, nemôžu byť v sporovom konaní relevantným odvolacím dôvodom.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Odvolacie dôvody

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 160/2015 Z. z. – § 365 ods. 1 písm. g)

5. Ako bydlisko konateľov s. r. o. nemôže byť v obchodnom registri zapísaná len obec, aj keby to bolo v súlade s reálnym stavom

Uznesenie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 8Cob/19/2018 zo dňa 16. 5. 2018

Anotácia:

Krajský súd Trenčín v predkladanom rozhodnutí posudzoval situáciu, v ktorej sa do funkcie konateľa obchodnej spoločnosti dostala osoba s trvalým pobytom prihláseným na ohlasovni obecného úradu. V úradných dokladoch mal teda konateľ ako miesto trvalého pobytu zapísaný len názov konkrétnej obce s tým, že pre účely doručovania úradných písomností sa v súlade s príslušnými právnymi predpismi ako jeho adresa využívala adresa sídla obecného úradu predmetnej obce. Obchodná spoločnosť sa pokúsila zapísať do obchodného registra ako bydlisko konateľa len názov obce; registrový súd s tým však nesúhlasil.

Krajský súd Trenčín rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. Uviedol, že konatelia majú špecifické postavenie a pôsobnosť ako osoby, ktoré sú oprávnené konať v mene spoločnosti s ručením obmedzeným; ich konanie má teda dopad aj do sféry tretích osôb. S ohľadom na uvedené nemožno pripustiť, aby sa ako bydlisko konateľov v obchodnom registri uvádzal len názov obce. Toto riešenie by totiž bolo proti zmyslu právnej úpravy, ktorá vyžaduje zverejnenie spoľahlivých kontaktných údajov ohľadom štatutárnych orgánov obchodných spoločností.

Právna veta:

Pokiaľ sa navrhovateľ domnieval, že pre účely zápisu do obchodného registra sú splnené zákonom stanovené predpoklady, keď ako bydlisko konateľov a spoločníkov sa navrhuje zapísať iba obec pobytu, s týmto názorom nemožno súhlasiť. Postavenie a pôsobnosť konateľov spoločnosti s ručením obmedzeným je podrobne upravené v ustanoveniach § 133 až § 136 Obch. zák. a z tejto právnej úpravy nepochybne vyplýva, že konatelia ako štatutárny orgán spoločnosti s ručením obmedzeným v rámci výkonu svojej funkcie vstupujú nielen do vzťahov s orgánmi verejnej správy a inými štátnymi orgánmi, ale aj do vzťahov vyplývajúcich z oblasti súkromného práva – nielen v rámci vnútorných vzťahov spoločnosti, ale aj s tretími osobami. Z týchto dôvodov zákonodarca vymedzil prísne kritériá, za splnenia ktorých túto pôsobnosť môžu určité osoby vykonávať, a tiež taxatívne stanovil údaje, ktoré sa ohľadne takýchto osôb musia zapisovať do obchodného registra. Pri výklade a aplikácii právnych predpisov totiž nemožno opomínať ich účel a zmysel, ktorý nie je vždy vyjadrený len v slovách a vetách toho – ktorého zákonného predpisu, ale i v základných princípoch právneho štátu. Pokiaľ ide o osobu štatutárneho orgánu – konateľa spoločnosti s ručením obmedzeným, účelom právnych predpisov iste nebolo, aby konatelia mali zapísanú ako adresu bydliska iba obec pobytu. Nenaplnil by sa tak totiž zmysel zákona ohľadne postavenia, pôsobnosti a zodpovednosti konateľa ako štatutárneho zástupcu, vyplývajúci z príslušných ustanovení Občianskeho i Obchodného zákonníka, upravujúcich konanie a zastupovanie právnických osôb.

Právna oblasť: Obchodné právo

Právny inštitút: Obchodný register

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** § 2 ods. 4, 5 zákona č. 513/1991 Zb.
§ 2 ods. 1 písm. e), ods. 2 písm. c) zákona č. 530/2003 Z. z.

6. Ku kvalite manželského vzťahu odôvodňujúcej priznanie nemajetkovej ujmy pri zásahu do súkromného života v dôsledku úmrtia jedného z manželov

Rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 25Co/131/2018 zo dňa 16. 4. 2019

Anotácia:

Manžel žalobkyne utrpel pri plnení pracovných povinností z pracovného pomeru u žalovaného pracovný úraz s následkom smrti. Prvoinštančný súd priznal žalobkyni nárok na nemajetkovú ujmu v peniazoch. Žalovaný v odvolaní tvrdil, že súd prvej inštancie nevykonal žiadne dokazovanie na zásah do súkromia žalobkyne.

Právna veta:

Podmienkou vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v prípade úmrtia manžela nie je preukázanie, že manželský vzťah bol ideálny, postačuje, že dané manželstvo bolo štandardné a funkčné.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Ochrana osobnosti, Náhrada nemajetkovej ujmy

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** § 13 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb.

7. K vzájomnému vzťahu všeobecnej správnej žaloby a správnej žaloby opomenutého účastníka a k nemožnosti ponechania výberu typu žaloby na súde

Uznesenie Krajského súdu Žilina sp. zn. 30 S 139/2018 zo dňa 16. 4. 2019

Anotácia:

Krajský súd v Žiline vyzval žalobcu na odstránenie väd žaloby, ktoré bránia jej vecnému vybaveniu, tak, že žalobca odstráni logický rozpor medzi označením žaloby, jej petitom a jej dôvodmi a následne uvedie správne označenie druhu žaloby a správnu formuláciu žalobného petitu.

Proti uvedenému rozhodnutiu podal žalobca, prostredníctvom právneho zástupcu sťažnosť, ktorú odôvodnil tým, že výrok uznesenia je založený na argumentácii súdu, podľa ktorej nemožno kombinovať žalobu opomenutého účastníka podľa ust. § 179 SSP so všeobecnou správnu žalobou podľa ust. § 177 a nasl. SSP. Súd poukázal na skutočnosť, že v prvej časti žaloby žalobca uvádza tvrdenia, podľa ktorých mu napádané rozhodnutie žalovaného nebolo riadne doručené, preto sa cíti byť opomenutým účastníkom správneho konania a v súlade s tým žiada, aby žalovanému bola uložená povinnosť napádané rozhodnutie žalobcovi doručiť, pričom v druhej časti žaloby žalobca uvádza argumenty smerujúce k zrušeniu napádaného rozhodnutia spolu s rozhodnutím orgánu prvého stupňa v prípade, ak by správny súd dospel k záveru, že napádané rozhodnutie bolo žalobcovi riadne doručené.

Právna veta:

- I. Nie je možné domáhať sa jednou – tou istou žalobou doručenia napadnutého rozhodnutia a eventuálne aj zrušenia napadnutého rozhodnutia všeobecnou žalobou.
- II. Žalobca v danom prípade ponechal výber typu žaloby, ktorú sám uplatňuje, na rozhodnutí súdu, čo je neprípustné. Žalobca zastúpený advokátom by mal vedieť, či tvrdené nezákonné konanie žalovaného spôsobuje zásah do práv žalobcu podľa definície žalobnej legitimácie žalobcu ako opomenutého účastníka, alebo žalobcu pri všeobecnej správnej žalobe. Podľa názoru súdu nie je možné ponechať na zvážení súdu, ktoré porušenie práva žalobcu nastalo. Toto musí žalobca definovať sám a jednoznačne, pretože toto tvrdenie ďalej determinuje žalobné body, ktoré musí špecifikovať tak, aby ich nebolo možné zamieňať s inými, keďže správny súd je žalobnými bodmi viazaný.
- III. Z ust. § 179 SSP nevyplýva možnosť žalobou opomenutého účastníka domáhať sa aj zrušenia rozhodnutia orgánu verejnej správy, t.j. preskúmať ho meritórne a pokiaľ žalobca tvrdí, že je opomenutým účastníkom, uvedené mu už podľa názoru súdu nedáva možnosť v tej istej žalobe žiadať meritórne preskúmať napadnuté rozhodnutie, a to ani eventuálne. Ak totiž žalobca podá žalobu opomenutého účastníka, nevyhnutne musí tvrdiť, že rozhodnutie orgánu verejnej správy mu nebolo doručené (§ 182 ods. 1 písm. d) SSP), na druhej strane všeobecnú správnu žalobu môže podať len taký účastník administratívneho konania, ktorému bolo rozhodnutie doručené. Uplatniť možno vždy len jeden z týchto inštitútov, lebo sa navzájom vylučujú. Ak bolo žalobcovi rozhodnutie doručené, môže sa domáhať nápravy len prostredníctvom všeobecnej správnej žaloby; ak mu rozhodnutie doručené nebolo, môže podať len žalobu opomenutého účastníka. Nemôže ale súčasne tvrdiť obidve skutočnosti, t. j. že mu rozhodnutie žalovaného nebolo doručené, alternatívne alebo eventuálne že mu rozhodnutie doručené bolo, keďže každá z týchto právnych skutočností (doručenie/nedoručenie) má za následok podanie iného typu správnej žaloby. Tvrdenie, že rozhodnutie nebolo žalobcovi doručené, má za následok podanie žaloby opomenutého účastníka, tvrdenie, že rozhodnutie žalobcovi doručené bolo, má za následok podanie všeobecnej správnej žaloby, t. j. žalobca nemôže podať oba typy žalôb v jednej žalobe, v jednom podaní. Neobstojí teda sťažnostná námietka, zdôvodnená princípom materiálneho právneho štátu „čo nie je zakázané, je dovolené“, že v žalobe uvedená eventualita jednotlivých typov žalôb je prípustná,.
- IV. Žaloba opomenutého účastníka je osobitný typ žaloby, ktorá sa uplatňuje pri nedoručení všetkých rozhodnutí, ktoré by inak mohli byť predmetom súdneho prieskumu podľa právnej úpravy všeobecnej správnej žaloby alebo právnych úprav osobitných typov konaní. Pretože ide o špeciálnu úpravu konania (kvázi lex specialis), nemôže byť uplatnená zároveň so všeobecnou právnou úpravou v otázkach, ktoré sama upravuje (v danom prípade napr. žalobná legitimácia, navrhovaný petít). V tomto prípade sa uplatní len špeciálna právna úprava, ktorá má prednosť pred všeobecnou v zmysle zásady Lex specialis derogat legi generali.

Právna oblasť: Správne právo

Právny inštitút: Vada žaloby, Označenie druhu žaloby, Všeobecná správna žaloba, Správna žaloba opomenutého účastníka

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: § 177 ods. 1, § 179 ods. 1, § 191 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z.

8. K vymedzeniu zásad poctivého obchodného styku a k aplikácii § 265 Obchodného zákonníka

Rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13Cob/176/2017 zo dňa 30. 5. 2018

Anotácia:

Žalobca sa domáhal zaplattenia plnenia na základe zmluvy, predmetom ktorej bola dodávka tepla pre ústredné vykurovanie. Predmetom žaloby bolo zaplattenie fixnej zložky ceny tepla, a to v 1/12 množstva tepla objednaného v odberovom diagrame. Súd riešil otázku, či žalobca neporušil svoje právne povinnosti podľa zákona č. 657/2004 Z. z. ani podľa uzavretej zmluvy a či bol oprávnený žalovanému fakturovať fixnú zložku ceny tepla.

Právna veta:

Žiadna právna norma nevymedzuje pojem zásady poctivého obchodného styku a nepokúša sa ich definovať ani doktrína. Vo všeobecnosti ide o poctivé, slušné a profesionálne správanie podnikateľov vo vzájomných vzťahoch alebo vo vzťahoch s inými subjektmi. Zásady poctivého obchodného styku sú výrazom konkretizácie všeobecnejších morálnych zásad či noriem vyjadrených v pojme dobré mravy. Ide o konkretizáciu noriem morálky na oblasť aplikácie konkrétnych spoločenských vzťahov, ktorými obchodné vzťahy sú. Tvoria ucelený súbor zásad správania, ktorých dodržiavanie v obchodnom styku tento styk kvalifikuje ako poctivý. Sú právne relevantné pri výkone práva. Tu sú kritériom právnej ochrany výkonu práva v tom zmysle, že pokiaľ výkon práva je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, aj keď neporušuje žiadne kogentné ustanovenia zákona, nepožíva právnu ochranu. Tým, že Obchodný zákonník v ust. § 265 všeobecne odkazuje na zásady poctivého obchodného styku, tieto zásady majú v tomto prípade právnu záväznosť. Pojem dobré mravy je obsahovo širší ako pojem zásady poctivého obchodného styku, aj keď mnohé konkrétne porušenia dobrých mravov sa budú prekrývať s porušením zásad poctivého obchodného styku. Z toho vyplýva, že nie každé porušenie zásad poctivého obchodného styku je zároveň v rozpore s dobrými mravmi a nie každý rozpor s dobrými mravmi je aj porušením zásad poctivého obchodného styku. Aplikácia ust. § 265 Obchodného zákonníka je lokalizovaná do oblasti výkonu práva. Je determinovaná tým, že ide o výkon práva, resp. odopretie súdnej ochrany výkonu práva. Preto je potrebné skúmať okolnosti, ktoré s výkonom práva súvisia, t.j. či sa právo neuplatňuje za takých okolností, ktoré odporujú zásadám poctivého obchodného styku. Vzťah ust. § 265 Obchodného zákonníka k ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka je vzťahom všeobecného a osobitného. Ustanovenie § 265 Obchodného zákonníka je ustanovením špeciálne prispôbeným pre oblasť obchodných záväzkových vzťahov. Spoločné obe ustanovenia majú to, že sa týkajú výkonu práva.

Právna oblasť: Obchodné právo

Právny inštitút: Zmluva, Zásady poctivého obchodného styku

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** § 265 zákona č. 513/1991 Zb.

9. K prítomnosti fyzickej osoby na pracovisku v kontexte predzmluvného vzťahu

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 3Asan/7/2017 zo dňa 31. 7. 2018

Anotácia:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodoval o kasačnej sťažnosti sťažovateľa (pôvodne žalovaného) proti rozsudku Krajského súdu v Žiline tak, že sťažnosť zamietol. Krajský súd z predloženého administratívneho spisu žalovaného zistil, že Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Martin vykonalo kontrolu v kontrolovanom subjekte zameranú na kontrolu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania. Prvostupňový správny orgán vykonanou kontrolou zistil, že L. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. pracovala u zamestnávateľa dňa 20.06.2014 bez uzavretého pracovnoprávneho vzťahu, čím zamestnávateľ nedodrжал ustanovenie § 2 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) a ods. 3, ods. 4 a ust. § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z. z. a uložil kontrolovanému pokutu. V danom prípade prítomnosť L. L. v kontrolovanej prevádzke bola odôvodňovaná tým, že „sa zaučala“ a následne s ňou bol uzavretý pracovný pomer. Žalovaný v odôvodnení prvostupňového rozhodnutia uviedol, že „Zákonník práce, ako príslušný právny predpis pre legálne pracovnoprávne vzťahy termín práca na skúšku, zaúčanie sa neuvádza, prítomnosť cudzích osôb na pracovisku je u zamestnávateľa zároveň v rozpore so zásadami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Právna veta:

Kasačný súd poukazuje na to, že Zákonník práce v § 41 ods. 1 upravuje tzv. predzmluvné vzťahy, v rámci ktorých je zamestnávateľ povinný fyzickú osobu oboznámiť s pracovnými podmienkami, za ktorých má prácu vykonať.

Prítomnosť fyzickej osoby na budúcom pracovisku môže mať svoj právny titul i v predzmluvnom vzťahu, pri ktorom je preukázaná bezprostredná časová súvislosť. Prítomnosť fyzickej osoby na pracovisku preto nemožno výlučne spájať iba s existenciou pracovnoprávneho pomeru.

Právna oblasť: Pracovné právo

Právny inštitút: Predzmluvné vzťahy

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 311/2001 Z. z. – § 41 ods. 1

10. K poznaniu spolupracujúceho podnikateľského právneho subjektu v spojení s požívaním právnej ochrany

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sžfk/5/2016 zo dňa 31. 7. 2018

Anotácia:

Najvyšší súd rozhodoval v právnej veci o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného, v konaní o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre tak, že rozsudok Krajského súdu v Nitre potvrdil. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Nitre zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktorým žalovaný podľa § 74 ods. 4 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní potvrdil prvostupňové rozhodnutie Daňového úradu Nitra, ktorým správca dane vyrubil žalobcovi rozdiel dane z pridanej hodnoty. Úlohou Najvyššieho súdu SR bolo posúdiť, či v predmetnej veci boli splnené zákonné podmienky, za existencie ktorých možno vyrubiť žalobcovi rozdiel DPH za posudzované zdaňovacie obdobie.

Právna veta:

Najvyšší súd na tomto mieste poukazuje nielen na základnú zásadu obchodného práva, a to poctivého obchodného styku, ale aj tú skutočnosť, že súčasne základným predpokladom pre riadne fungovanie obchodnej spoločnosti je to, že štatutárny orgán obchodnej spoločnosti musí mať vedomosť nielen o obsahu a rozsahu činností, ktorými podnikateľ naplňa jednotlivé definičné znaky pojmu podnikanie (viď § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka), ale aj o subjektoch, v spolupráci s ktorými tak činí. Ak takéto vedomosti evidentne štatutárnemu orgánu obchodnej spoločnosti chýbajú, potom v danom prípade ide o výkon práva na podnikanie, ktorý nepožíva v zmysle § 264 Obchodného zákonníka právnu ochranu a pochybnosti správcu dane o pravdivosti údajov uvádzaných daňovým subjektom sú oprávnené.

Právna oblasť: Daňové právo, Obchodné právo

Právny inštitút: Zásady poctivého obchodného styku

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 513/1991 Zb. – § 264

11. K určeniu účastníkov stavebného konania

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžk/15/2017 zo dňa 1. 8. 2018

Anotácia:

Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR vydalo rozhodnutie, ktorým rozhodlo o nepriznaní žalobcu postavenie účastníka konania v stavebnom konaní, pričom uviedlo, že po preskúmaní námietok žalobcu, ktoré boli zaslané v rámci stavebného konania predmetnej stavby špeciálnemu stavebnému úradu, žalovaný dospel k názoru, že nakoľko K., a. s. nemajú vlastnícke alebo iné právo k pozemkom, alebo stavbám na nich, vrátane susediacich pozemkov a stavieb, pri ktorých by mohli byť stavebným povolením priamo dotknuté ich vlastnícke alebo iné práva k týmto pozemkom a stavbám, nie sú účastníkom stavebného konania. Žalobca podal proti rozhodnutiu žalobu na preskúmanie rozhodnutia žalovaného. Krajský súd rozhodnutie žalovaného zrušil a vec vrátil žalovanému. Žalovaný proti rozsudku podal kasačnú sťažnosť, ktorú najvyšší súd zamietol.

Právna veta:

Pre posúdenie účasti správneho konania postačuje, že existuje čo i len potencionálna možnosť, že rozhodnutie správneho orgánu môže predstavovať zásah do práv daného subjektu, na základe čoho je správny orgán povinný s takýmto subjektom konať ako s účastníkom konania, pričom je irelevantné, či k takémuto zásahu do jeho práv v skutočnosti dôjde. Medzi práva žalobcu patrí i právo na nerušené užívanie nehnuteľnosti a právo na ochranu proti neoprávneným zásahom do vlastníckeho práva. Stavebný zákon vo svojich ustanoveniach upravujúcich účasti v konaní chráni subjekty pred neoprávnenými zásahmi do ich vlastníckeho práva tým, že im umožňuje uplatniť námietky a chrániť svoje práva a záujmy v stavebnom konaní v postavení účastníka konania, ak ich práva môžu byť stavebným konaním dotknuté. Krajský súd poukázal na to, že z definície účastníka správneho konania podľa § 14 ods. 1 Správneho poriadku vyplýva, že pre priznanie postavenia účastníka správneho konania postačuje, ak existuje možnosť priameho dotknutia práv osoby rozhodnutím správneho orgánu. Definícia účasti predpokladá, že daný subjekt je účastníkom až do času, kým sa nepreukáže opak. Potom z uvedeného vyplýva, že s otázkou, či existuje predpoklad dotknutia práv subjektu, ktorý o sebe tvrdí, že je účastníkom konania, je povinný sa vysporiadať správny orgán.

Právna oblasť: Správne právo

Právny inštitút: Účastníci konania

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 50/1976 Z. z. – § 59, § 140
71/1967 Z. z. – § 14

12. Ak splnomocnenie obsahuje okrem sídla advokáta osobitnú adresu pre doručovanie, považuje sa to za oznámenie inej adresy na doručovanie podľa § 106 ods. 1 CSP

Rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 25CoPr/5/2017 zo dňa 27. 9. 2017

Anotácia:

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu bolo posúdiť, či súd prvej inštancie preskúmaným rozsudkom správne a zákonným spôsobom žalobu zamietol a pritom dodržal procesný postup v konaní tak, aby bolo žalobkyni umožnené uskutočňovať jej patriace procesné práva.

Právna veta:

V prípade advokáta, ak tento doručí súdu splnomocnenie na zastupovanie v konaní, uvádza v ňom svoje sídlo, resp. i osobitnú adresu na doručovanie, považuje sa to za oznámenie inej adresy na doručovanie písomnosti podľa § 106 ods. 1 CSP prvá časť vety.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Doručovanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: § 106 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z.

13. K forme oznámenia orgánu verejnej správy o začatí, predmete, účele a dĺžke kontroly

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Asan/6/2018 zo dňa 31. 7. 2018

Anotácia:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodoval o kasačnej sťažnosti sťažovateľa (pôvodne žalovaného) proti rozsudku Krajského súdu v Nitre tak, že sťažnosť zamietol. Krajský súd v Nitre zrušil rozhodnutie žalovaného ako odvolacieho orgánu a súčasne aj rozhodnutie Slovenskej inšpekcie životného prostredia – ako správneho orgánu prvého stupňa a vec vrátil žalovanému na ďalšie konania. Žalovaný ako odvolací správny orgán zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, ktorým mu bola uložená pokuta. V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že v danom prípade vadu konania videl v nezákonnosti kontroly vykonanej zo strany prvostupňového správneho orgánu. Žalobca vo svojej žalobe namietal, že o predmetnej kontrole nebol upovedomený. V danom prípade, medzi žalobcom a sťažovateľom zostáva spornou otázka, či kontrola u žalobcu bola zo strany prvostupňového správneho orgánu vykonaná v súlade so zákonom, konkrétne, či kontrolovaný subjekt bol v zmysle zákona o kontrole v štátnej správe vopred informovaný o predmete, účele a dobe trvania kontroly.

Právna veta:

I keď zákon explicitne neurčuje formu oznámenia o začatí, predmete a účele a dĺžke kontroly, je na orgáne verejnej správy, aby zvolil takú formu oznámenia, aby v prípade pochybností dokázal vierohodným spôsobom preukázať splnenie svojej oznamovacej povinnosti.

Právna oblasť: Správne právo

Právny inštitút: Oprávnenia a povinnosti pracovníkov kontroly

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 10/1996 Z. z. – § 11 ods. 2 písm. a)

14. Otázka pravosti podpisu je otázkou odbornou a súd ju môže riešiť výlučne postupom podľa § 206 alebo § 207 CSP

Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 16Co/155/2017 zo dňa 19. 4. 2018

Anotácia:

Súd prvej inštancie po oboznámení sa so Zmluvou s určitosťou dospel k záveru, že táto nebola žalovaným podpísaná, pričom na ustálenie tohto zistenia žalovaného vôbec nevypočul ani nevykonal žiaden dôkaz, ktorý by správnosť jeho zistenia potvrdzoval.

Právna veta:

Ak okresný súd v prejednávanej príhode bez toho, aby mal na to potrebné odborné znalosti, bez nariadenia znaleckého dokazovania (alebo aspoň bez zabezpečenia odborného vyjadrenia) a najmä bez existencie akýchkoľvek iných dôkazov, ktoré by proces podpisovania listiny žalovaným spochybňovali, skonštatoval, že na zmluve nie je podpis žalovaného, nepostupoval správne. Otázka, či na predmetnej zmluve sa nachádza alebo naopak nenachádza podpis, ktorý je podpisom žalovaného, je totiž otázkou odbornou, ktorú je možné (v prípade ak v skutočnosti v konaní vyvstane) riešiť len postupom podľa § 206 alebo podľa § 207 a nasl. CSP.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Dokazovanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: § 206, § 207 zákona č. 160/2015 Z. z. CSP

15. Odkaz „v plnom rozsahu“ na prvoinštančné rozhodnutie vs. dovolacie dôvody

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo/40/2018 zo dňa 18. 7. 2018

Anotácia:

Okresný súd zamietol návrh na zmenu zverenia maloletého dieťaťa a zároveň uložil rodičom povinnosť pri odovzdaní dieťaťa podať stručnú písomnú informáciu o zdravotnom stave maloletého a o rozsahu úloh, ktoré má maloletý v nasledujúcom týždni splniť a vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že od posledného rozhodnutia súdu uplynula krátka doba, počas ktorej nedošlo k žiadnej podstatnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu výchovného prostredia maloletého. Súd v predchádzajúcom konaní vykonal rozsiahle dokazovanie počas štyroch rokov trvania sporu, pričom sa rozhodol o zverení maloletého do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. Zároveň im uložil povinnosť podrobiť sa aj výchovnému opatreniu za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie. Napriek vykonaným pohovorom sa komunikácia medzi rodičmi nezlepšila. Vzhľadom na to, že v konaní nebola preukázaná potreba zmeny výchovného prostredia v záujme maloletého dieťaťa, súd návrh matky zamietol. Na odvolanie matky Krajský súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Proti uvedenému rozhodnutiu podala matka dovolanie.

Právna veta:

Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorým tvorí – ako už bolo spomenuté, jeden celok. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

Právna oblasť: Civilné procesné právo

Právny inštitút: Dovolanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 160/2015 Z. z. – § 420 písm. f)